

ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
THE EFFECTIVENESS FOR BUDGET MANAGEMENT OF MUEANG LAMPHUN
DISTRICT OFFICE IN LAMPHUN PROVINCE

ชัชชัย ชัยปัญญา Chaichai Chaipanya

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Lamphun Monastic College

Chatchai2051@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ควรเป็นอย่างไร การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ซึ่งมีจำนวน 540 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ 230 คน และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไป และทำการทดสอบทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Anova) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ในส่วนของคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูลตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยวิธีการพรรณนาอ้างอิงคำพูดบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า

1. จากการศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน จำนวน 230 คน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และจำแนกออกเป็น 6 ด้านตามหลักบริหาร โดยมีด้านโครงสร้างการบริหาร อยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมาคือ ด้านนโยบาย/กลยุทธ์ขององค์กร ด้านสมรรถนะ/ความสามารถทางการบริหาร ด้านทรัพยากรการบริหาร ด้านกระบวนการและเทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรมองค์กร ตามลำดับ
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า 2.1)จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีประสิทธิผลการบริหารงบประมาณไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2.2)จำแนกตามอายุและวุฒิการศึกษา พบว่า มีประสิทธิผลการบริหารงบประมาณแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. แนวทางทางการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้ความสำคัญ โดยนำกรอบแนวคิดการวิเคราะห์พฤติกรรมในบริบทขององค์กรและสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมขององค์กรและพนักงาน อันจะส่งผลกระทบโดยตรงกับประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร มีสาระสำคัญดังนี้ 1. วัฒนธรรมองค์กร 2. นโยบาย/กลยุทธ์ขององค์กร 3. โครงสร้างการบริหาร 4. กระบวนการและเทคโนโลยี 5. ทรัพยากรการบริหาร 6. สมรรถนะ/ความสามารถทางการบริการ

คำสำคัญ ประสิทธิภาพ, การบริหาร, งบประมาณ

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study the level of effectiveness of the budget administration of Muang Lamphun District Administrative Offices, 2) to compare the effectiveness of the budget administration of Muang Lamphun District Administrative Offices, 3) to study the guidelines for increasing the effectiveness of

budget management. Of the administrative office of Mueang Lamphun District. The research was carried out by Mixed Methods. The sample population was the village head village headman, assistant village headman, subdistrict inspector of the district doctor, who had 540 people. Samples were randomized by using the formula for calculating the sample size of Taro Yamane. The sample size was 230 people. And collecting data by using questionnaires And analyzes the data by using a package for social science research. To find the frequency, percentage, mean and standard deviation in characterizing general information. The hypothesis was tested by t-test and F-test with One-Way Anova analysis. Pair by means of Least Significant Difference (LSD). In the section of open-ended questions that show obstacles And suggestions Researchers will be grouped according to the issues identified in the open-ended questionnaire. Then the analysis will be done By using frequency distribution and data from interviews. The researcher grouped the information according to the essence of the interview issue using a content analysis method. By means of descriptive references to individual quotes.

The research results were found as follows;

1. From a study of the level of budget management effectiveness of the Muang Lamphun District Administrative Office, Lamphun Province, totaling 230 people, overall and in every aspect in all aspects, were at a high level. and classified into 6 areas according to management principles with the management structure Ranked highest, followed by organizational policy/strategy Competencies/ Management Capabilities Administrative Resources process and technology organizational culture, respectively

2. Comparison of opinions on the effectiveness of budget management of Muang Lamphun District Administrative Office, Lamphun Province classified by gender, age, educational background and work experience found that 2.1) Classified

by gender and work experience found that the effectiveness of budget management
There were no differences in both overall and each aspect. 2.2) Classified by age and
educational background, it was found that the effectiveness of budget management
differed both in overall and in each aspect. with statistical significance at the 0.05
level

3. The official approach to increase the effectiveness of budget management
of the Muang Lamphun District Administrative Office, Lamphun Province found that
key informants gave importance to by applying the concept of behavioral analysis in
the context of organization and environment which is a factor that influences the
behavior of the organization and employees which will directly affect the
effectiveness of the organization's operations. There are important things as follows:
1. Organizational culture 2. Organization policy/strategy 3. Management structure
4. Process and technology 5. Management resources 6. Service competency/
capabilities.

Keywords : Effectiveness, Administration, Budget.

บทนำ

งบประมาณมีบทบาทต่อการบริหารงานขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นอย่างมาก ถือเป็นกลยุทธ์หลักในการบริหาร เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินงานขององค์กรและเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ที่จะบ่งชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารงาน การวางแผน ตลอดจนการควบคุมและตัดสินใจของผู้บริหารในหน่วยงานนั้นว่าจะจะเป็นไปในทิศทางใด ซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานต่าง ๆ มีเป้าหมายร่วมกันและมีการประสานงานกันด้วยดีตลอดจนเป็นการจัดสรรหรือจัดเตรียมทรัพยากรไว้ล่วงหน้าไม่ว่าจะเป็นเรื่องทุน บุคลากรและปัจจัยอื่น ๆ งบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร หน่วยงานสามารถนำเอางบประมาณมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงานให้เจริญก้าวหน้า ความสำคัญและประโยชน์ของงบประมาณ คือ ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงาน ตามแผนงานและกำลังเงินที่มีอยู่โดยให้มีการปฏิบัติงานให้

สอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหน่วยงาน ถ้าหน่วยงานจัดงบประมาณการใช้จ่ายอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ จะสามารถพัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่หน่วยงานและสังคมเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือกระจายทรัพยากรและเงินงบประมาณที่เป็นธรรม และเป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์งานและผลงานของหน่วยงาน เนื่องจากงบประมาณเป็นทั้งรวมทั้งหมดของแผนงานและงานที่จะดำเนินการในแต่ละปีพร้อมทั้งผลที่จะเกิดขึ้น

ในการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการรับผิดชอบ ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การบริหารงบประมาณ และการรายงานผล โดยมุ่งเน้นผลสำเร็จของงาน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้งบประมาณที่จำกัด โดยที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จำเป็นต้องดำเนินงานตามเงื่อนไขการจัดการทางการเงิน โดยจะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์และวางแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างโดยจัดระบบและขั้นตอนในการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพ รัดกุมและโปร่งใส กล่าวคือ การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ จะต้องมรมาตรฐานการควบคุมงบประมาณ และการกำหนดความรับผิดชอบเรื่องการเงินและบัญชี การบริหารสินทรัพย์เพื่อให้ใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ให้คุ้มค่ามากที่สุด การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เพื่อความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้งบประมาณ การควบคุมและการตรวจสอบภายใน เพื่อควบคุมการใช้งบประมาณและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ในทางพระพุทธศาสนามีหลักธรรมเพื่อการสนับสนุนการบริหารงบประมาณจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสุจริต 3 คือ ความประพฤติดี ประพฤติชอบ ประพฤติถูกต้องตามคลองธรรม ประกอบด้วย 1)กายสุจริต 3 เว้นจากฆ่าสัตว์ เว้นจากลักทรัพย์ เว้นจากประพฤติผิดในกาม 2)วจีสุจริต 4 เว้นจากการพูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ พูดเพ้อเจ้อ 3)มโนสุจริต 3 เว้นจากการอยากได้ของเขา จากการปองร้าย เห็นชอบตามคลองธรรม

ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดลำพูน มีประชากรจำนวน 145,730 คน ซึ่งแบ่งการปกครองเป็น 15 ตำบล 159 หมู่บ้าน ซึ่งแต่ละหมู่บ้านจะมีผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ผู้นำชุมชนดังกล่าวจะให้ความช่วยเหลือในการทำงาน

ด้านต่าง ๆ รวมไปถึงการประสานงานเรื่องการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อช่วยเหลือประชาชนพื้นที่ ดังนั้นการบริหารงบประมาณ เป็นกลไกสำคัญในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐหมายถึงที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน ที่จะทำให้การปฏิบัติงานและการจัดการของหน่วยงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ภารกิจ วัตถุประสงค์ เนื่องจากระบบการควบคุม ภายในเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการป้องกันและรักษาทรัพย์สินของหน่วยงาน ช่วยให้การใช้ทรัพยากรของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้การปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาประสิทธิผลของการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงาน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ก็นำผลการศึกษาไปใช้เป็นฐานข้อมูลและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารให้ดีขึ้น เพื่อพัฒนาการบริหารงบประมาณที่ดีให้แก่ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ควรเป็นอย่างไร

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) พื้นที่วิจัย คือ อำเภอเมืองลำพูน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตร กำนัน แพทย์ประจำตำบล ซึ่งมีจำนวน 540 คน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 230 คน มาจากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยเทียบสัดส่วน (Proportional Multi-Stage Random Sampling) โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด

ได้แก่ 1) แบบสอบถาม ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นเพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน (Check List) **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ จำแนกตามตัวแปรตามเกณฑ์ประสิทธิผลขององค์การ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวัฒนธรรมองค์กร 2) ด้านนโยบาย/กลยุทธ์ขององค์กร 3) โครงสร้างการบริหาร 4) ด้านกระบวนการและเทคโนโลยี 5) ด้านทรัพยากรการบริหาร 6) ด้านสมรรถนะ/ความสามารถทางการบริหาร จำนวนรวม 30 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า มี 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 – 5 หมายถึง ระดับการบริหารอยู่ในตั้งแต่ระดับ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ตามลำดับ **ตอนที่ 3** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและการประยุกต์เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงบประมาณตามหลักสุจริต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของ แบบสอบถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นตามขั้นตอนดังนี้ 1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ 2. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 – 1.0 หมายความว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ 3. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ของที่ทำการปกครองอำเภอแม่ทา จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค์ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.967 2) แบบสัมภาษณ์โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้างซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้ 1.วัฒนธรรมองค์กร 2.นโยบาย/กลยุทธ์ขององค์การ 3.โครงสร้างการบริหาร 4.กระบวนการและเทคโนโลยี 5.ทรัพยากรการบริหาร 6.สมรรถนะ/ความสามารถทางการบริหาร โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบตัวต่อตัว และทำการบันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึกและการ

บันทึกเสียง ใช้ศึกษาหาแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ระหว่างเดือน 1 สิงหาคม ถึงเดือน 15 ธันวาคม พ.ศ. 2564 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ดังนี้ 1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยเอกสารสังเคราะห์ข้อมูลนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำกรปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน จำนวน 230 คน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และจำแนกออกเป็น 6 ด้านตามหลักบริหาร โดยมีด้านโครงสร้างการบริหาร อยู่ในอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.๘9$, S.D. = 0.640) รองลงมาคือ ด้านนโยบาย/กลยุทธ์ขององค์กร ($\bar{X} = 3.๘9$, S.D. = 0.631) ด้านสมรรถนะ/ความสามารถทางการบริหาร ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.629) ด้านทรัพยากรการบริหาร ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.619) ด้านกระบวนการและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.607) และด้านวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.5๘7) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำกรปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า 2.1) จำแนกตามเพศ ($t = 0.๘52$, Sig. = 0.395) และประสบการณ์การทำงาน ($F = 1.5๘1$, Sig. = 0.195) พบว่า มีประสิทธิผลการบริหารงบประมาณไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2.2) จำแนกตามอายุ ($F = 2.๘30$, Sig. = 0.039) และวุฒิการศึกษา ($F = 3.799$, Sig. = 0.003) พบว่า มีประสิทธิผลการบริหารงบประมาณแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางทางการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำกรปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ด้านวัฒนธรรมองค์กร ต้องมีการปรับและสร้างวัฒนธรรมองค์กร มีการสร้างทัศนคติ และค่านิยมของวัฒนธรรม

องค์กรที่สามารถส่งเสริมและการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการบริการงบประมาณ ด้านนโยบาย/กลยุทธ์ขององค์กร ต้องมีการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการงบประมาณที่เกิดขึ้น ด้านโครงสร้างการบริหาร ต้องมีการทำแผนงบประมาณ จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณและติดตามรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านกระบวนการและเทคโนโลยี ต้องลดขั้นตอนในการใช้เอกสารจำนวนมากและเพิ่มการใช้ระบบเทคโนโลยีที่ภาครัฐในกระบวนการบริหารงาน มีการพัฒนาระบบการทำงานและการให้บริการที่มีความยืดหยุ่น ด้านทรัพยากรการบริหาร ต้องมีการบริหารคนโดยเน้นให้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบและความถนัด และใช้หลักการจัดการรวมเข้ากับหลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นข้อคิดในการบริหารงาน ด้านสมรรถนะ/ความสามารถทางการบริหาร ต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้เกิดองค์ความรู้ที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ ควรมีคู่มือและขั้นตอน แนวทางในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อช่วยลดความผิดพลาดในการ จากการสัมภาษณ์ถึงหลักธรรมที่นำมาใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำกรปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ดังนี้ กายสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องทำตัวให้เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือ เอาใจใส่ มุ่งมั่น ตั้งใจเพื่อให้งานสำเร็จ ไม่มีการลักลอบ ยักยอก ไม่รับสินบน วชิสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อมูลการบริหารงบประมาณของหน่วยงานแก่ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยข้อมูลที่ถูกต้องสุจริต พุดจาด้วยน้ำเสียงที่สุภาพ อ่อนหวาน พุดความจริง พุดมีเหตุผล มีสารประโยชน์ และถูกกาลเทศะ มโนสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อผลของงาน มีความยึดมั่นว่าจะบริหารงบประมาณด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยไม่หวังหาผลประโยชน์จากงานที่ตนเองรับผิดชอบ เสียสละเพื่อให้งานเกิดประโยชน์ร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำกรปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาคือด้านสมรรถนะ/ความสามารถทางการบริหาร ด้านกระบวนการและเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรการบริหาร ด้านนโยบาย/กลยุทธ์ของ

องค์การ และด้านโครงสร้างการบริหาร ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน ได้มีประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณในระดับที่น่าพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ วิไลลักษณ์ วงศ์ชัย, กัสมา กาซ็อน, วัฒนา ยืนยง ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการบริหารงบประมาณที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ผลการวิเคราะห์ระดับ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีเพศและประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการวิจัยนี้บ่งชี้ว่า การบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน ไม่ได้คำนึงถึงเพศ และประสบการณ์การทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติยา สัจจภิรมย์ ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณรายจ่าย เงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ในส่วนของอายุและวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาลิดา เชษฐขุนทด ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ที่ทำการปกครองอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน 1.ด้านวัฒนธรรมองค์กร ต้องมีการปรับและสร้างวัฒนธรรมองค์กร มีการสร้างทัศนคติ และค่านิยมของวัฒนธรรมองค์กรที่สามารถส่งเสริมและการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการบริการงบประมาณ 2.ด้านนโยบาย/กลยุทธ์ขององค์กร ต้องมีการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการงบประมาณที่เกิดขึ้น 3. ด้านโครงสร้างการบริหาร ต้องมีการทำแผนงบประมาณ จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายตามที่ได้รับ

จัดสรรงบประมาณและติดตามรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 4.ด้านกระบวนการและเทคโนโลยี ต้องลดขั้นตอนในการใช้เอกสารจำนวนมากและเพิ่มการใช้ระบบเทคโนโลยีที่ภาครัฐและภาคเอกชน มาวางระบบในกระบวนการบริหารงาน มีการพัฒนาระบบการทำงานและการให้บริหารที่มีความ ยืดหยุ่น 5.ด้านทรัพยากรการบริหาร ต้องมีการบริหารคนโดยเน้นให้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบและ ความถนัด และใช้หลักการจัดการรวมเข้ากับหลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นข้อคิดในการ บริหารงาน 6.ด้านสมรรถนะ/ความสามารถทางการบริหาร ต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ ควรมีคู่มือและขั้นตอน แนวทางในการสนับสนุน การปฏิบัติหน้าที่ เพื่อช่วยลดความผิดพลาดในการ จากการสัมภาษณ์ถึงหลักธรรมที่นำมาใช้ในการ วิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ดังนี้ 1.กายสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องทำตัวให้เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างความ มั่นใจและความน่าเชื่อถือ เอาใจใส่ มุ่งมั่น ตั้งใจเพื่อให้งานสำเร็จ ไม่มีการลักลอบ ยักยอก ไม่รับ สินบน 2.วจีสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อมูลการบริหารงบประมาณของ หน่วยงานแก่ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยข้อมูลที่ถูกต้องสุจริต พูดจาด้วยน้ำเสียงที่สุภาพ อ่อนหวาน พูดความจริง พูดมีเหตุผล มีสารประโยชน์ และถูกกาลเทศะ 3.มโนสุจริต เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อผลของงาน มีความยึดมั่นว่าจะ บริหารงบประมาณด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยไม่หวังหาผลประโยชน์จากงานที่ตนเอง รับผิดชอบ เสียสละเพื่อให้งานเกิดประโยชน์ร่วมกัน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง“ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมือง ลำพูน จังหวัดลำพูน” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ดังแสดงในแผนภาพ

รายงานสืบจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 8 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 1 เรื่อง “พระพุทธศาสนา กับ แนวโน้มโลกยุคใหม่ : วิถีคุ
บาศรีวิชัยสู่อารยธรรมร่วมสมัย” “Buddhism and New Global Trends : The Footprint of Khrua Sriwichai Towards
Contemporary Civilization”

“ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครอง
อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน”

หลักประสิทธิผล

ด้านวัฒนธรรมองค์กร

-มีการสร้างทัศนคติ และค่านิยมของวัฒนธรรมองค์กรที่สามารถส่งเสริมและการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ โดยการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

ด้านนโยบาย/กลยุทธ์ขององค์กร

-ต้องมีการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการงบประมาณทำให้เกิดประสิทธิภาพ โดยต้องเป็นนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลการบริหารงบประมาณของหน่วยงาน

ด้านโครงสร้างการบริหาร

-ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการงบประมาณ เนื่องจากถือได้ว่าเป็นประเด็นสำคัญในการบริหารจัดการองค์กร โดยต้องมีแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจน และสามารถที่จะขับเคลื่อนหน่วยงานองค์กรไปได้

ด้านกระบวนการและเทคโนโลยี

-ต้องมีระบบที่คอยสนับสนุน ติดตาม และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้มีความสะดวกในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ประสิทธิผลการบริหารจัดการงบประมาณ

ด้านทรัพยากรการบริหาร

-ต้องมีการบริหารคนโดยเน้นให้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบและความถนัด การใช้อำนาจประหยัด และใช้หลักการจัดการรวมเข้ากับหลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นข้อคิดในการบริหารงาน

ด้านสมรรถนะ/ความสามารถทางการบริหาร

-ต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อให้ง่ายต่อการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา

ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำ
การปกครองอำเภอเมืองลำพูน

-เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
-เจ้าหน้าที่มีความรู้ในการบริหารงบประมาณ
-เจ้าหน้าที่บริหารงบประมาณได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว
-เจ้าหน้าที่ประพฤติตน วางตนและแต่งกายได้อย่างเหมาะสม
-เจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านบริการงบประมาณอย่างเท่าเทียม
-เจ้าหน้าที่มีการตรวจสอบและติดตามการบริหารงบประมาณอย่างรวดเร็ว

สรุป ๓

ภายใต้วิสัยทัศน์ ประพฤติชอบด้วยกาย
วชิรวิสัย ประพฤติชอบด้วยวาจา
มโนวิสัย ประพฤติชอบด้วยใจ

การเพิ่มประสิทธิผลการบริหาร
งบประมาณ

“ที่ทำการปกครองอำเภอเมือง
ลำพูนมีการบริหารงบประมาณอย่าง
ยุติธรรม ถูกต้อง และรวดเร็ว
เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของ
ประชาชน”

แผนภาพที่ 4.1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

จากแผนภาพองค์ความรู้จากการวิจัยประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน สรุปได้ว่า

หลักประสิทธิผลประกอบไปด้วยหลัก 6 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ 1. ด้านวัฒนธรรมองค์กร มีการสร้างทัศนคติ และค่านิยมของวัฒนธรรมองค์กรที่สามารถส่งเสริมและการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการบริการงบประมาณ โดยการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 2.ด้านนโยบาย/กลยุทธ์ขององค์กร ต้องมีการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการงบประมาณทำให้เกิดประสิทธิภาพ โดยต้องเป็นนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลการบริหารงบประมาณของหน่วยงาน 3.ด้านโครงสร้างการบริหาร ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการงบประมาณ เนื่องจากถือได้ว่าเป็นประเด็นสำคัญในการบริหารจัดการองค์กร โดยต้องมีแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจน และ

19-20 มีนาคม พ.ศ. 2565 ณ หอประชุมสมเด็จพระมหาธีรราชวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สามารถที่จะขับเคลื่อนหน่วยงานองค์กรไปได้ 4.ด้านกระบวนการและเทคโนโลยี ต้องมีระบบที่คอย
สนับสนุน ติดตาม และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้มีความสะดวกในการดำเนินงาน
เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณ 5.ด้านทรัพยากรการบริหาร ต้องมีการ
บริหารคนโดยเน้นให้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบและความถนัด การใช้อย่างประหยัด และใช้หลักการ
จัดการรวมเข้ากับหลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นข้อคิดในการบริหารงาน 6.ด้านสมรรถนะ/
ความสามารถทางการบริหาร ต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อให้
การใช้จ่ายงบประมาณเพียงพอและสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ สุจริต 3 สามารถนำมาเป็นหลักการหรือแนวทางการ
เพิ่มประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ดังนี้ 1. กายสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องทำตัวให้
เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือ เอาใจใส่ มุ่งมั่น ตั้งใจ
เพื่อให้งานสำเร็จ ไม่มีการลักทรัพย์ ยักยอก ไม่รับสินบน ไม่หลอกลวงเอาทรัพย์สินของผู้อื่นต้องยึดมั่น
ในหลักธรรมาภิบาล และความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ 2. วาจาสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ต้อง
ให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อมูลการบริหารงบประมาณของหน่วยงานแก่ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
ด้วยข้อมูลที่ถูกต้องสุจริต พูดจาด้วยน้ำเสียงที่สุภาพอ่อนหวาน พูดความจริง พูดมีเหตุผล มี
สารประโยชน์ และถูกกาลเทศะ 3. มโนสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ด้วย
ความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อผลของงาน มีความยึดมั่นว่าจะบริหารงบประมาณด้วยความสุจริต
โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยไม่หวังหาผลประโยชน์จากงานที่ตนเองรับผิดชอบ เสียสละเพื่อให้งานเกิด
ประโยชน์ร่วมกัน

สรุป

การเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำกรปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัด
ลำพูน ต้องการสร้างทัศนคติ และค่านิยมของวัฒนธรรมองค์กรที่สามารถส่งเสริมและการพัฒนาเพื่อ
เพิ่มประสิทธิผลของการบริการงบประมาณ โดยการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสเป็นไปตามหลัก
ธรรมาภิบาล ควรมีการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการงบประมาณที่เกิด
ประสิทธิภาพ โดยต้องเป็นนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลการบริหาร
งบประมาณของหน่วยงาน ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการงบประมาณ

เนื่องจากถือได้ว่าเป็นประเด็นสำคัญในการบริหารจัดการองค์กร โดยต้องมีแนวทางการใช้จ่าย
งบประมาณที่ชัดเจน และสามารถที่จะขับเคลื่อนหน่วยงานองค์กรไปได้ ต้องมีระบบที่คอยสนับสนุน
ติดตาม และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้มีความสะดวกในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิด
ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณ ต้องมีการบริหารคนโดยเน้นให้ปฏิบัติตามความ
รับผิดชอบและความถนัด การใช้อย่างประหยัด และใช้หลักการจัดการรวมเข้ากับหลักธรรมทางพุทธ
ศาสนามาเป็นข้อคิดในการบริหารงาน ต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผน
ล่วงหน้าเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเพียงพอและสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างรวดเร็วทัน
ตามกำหนดเวลา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของ
ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้นที่ทำการปกครอง
อำเภอเมืองลำพูน สามารถนำข้อมูลที่ได้ในการศึกษานำไปปรับปรุงการบริหารงบประมาณ เพื่อ
พัฒนาการบริหารงบประมาณให้ดียิ่งขึ้น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โดยจำแนก
ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศและประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็น
ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มี อายุและวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้น ที่ทำการปกครองอำเภอเมือง
ลำพูนควรปรับปรุงแบบการบริหารงบประมาณ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ตรงกัน ควรมีการ
ส่งเสริมและอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่
เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของที่ทำการ
ปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ต้องมีการปรับและสร้างวัฒนธรรมองค์กร มีการสร้าง

ทัศนคติ และค่านิยมของวัฒนธรรมองค์กรที่สามารถส่งเสริมและการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริการงบประมาณ ต้องมีการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการงบประมาณที่เกิดขึ้น ต้องมีการทำแผนงบประมาณ จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ และติดตามรายงานผลการเบิกจ่าย ต้องลดขั้นตอนในการใช้เอกสารจำนวนมากและเพิ่มการใช้ระบบเทคโนโลยีที่ภาครัฐและภาคเอกชนมาวางระบบในกระบวนการบริหารงาน มีการพัฒนาระบบการทำงานและการให้บริการที่มีความยืดหยุ่น ต้องมีการบริหารคนโดยเน้นให้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบและความถนัด และใช้หลักการจัดการรวมเข้ากับหลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นข้อคิดในการบริหารงาน ต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ ควรมีคู่มือและขั้นตอน แนวทางในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อช่วยลดความผิดพลาดในการ หลักธรรมที่นำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ดังนี้ 1.กายสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องทำตัวให้เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือ เอาใจใส่ มุ่งมั่น ตั้งใจเพื่อให้งานสำเร็จ ไม่มีการลักลอบ ยักยอก ไม่รับสินบน 2.วจีสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อมูลการบริหารงบประมาณของหน่วยงานแก่ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยข้อมูลที่ถูกต้องสุจริต พูดจาด้วยน้ำเสียงที่สุภาพอ่อนหวาน พูดความจริง พูดมีเหตุผล มีสารประโยชน์ และถูกกาลเทศะ 3.มโนสุจริต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์รับผิดชอบต่อผลของงาน มีความยึดมั่นว่าจะบริหารงบประมาณด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้โดยไม่หวังหาผลประโยชน์จากงานที่ตนเองรับผิดชอบ เสียสละเพื่อให้งานเกิดประโยชน์ร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ “ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูนมีการบริหารงบประมาณอย่างยุติธรรม ถูกต้อง และรวดเร็ว เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน” สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ โดยใช้หลักธรรมอื่นนอกจากหลักสุจริต 3 เช่น ทิฐธัมมิกัตถสังสัดตนินกรรม 4 โภคาทิยะ 5 เป็นต้น ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบด้านการบริหารงบประมาณองค์กรภาคเอกชน และองค์กรภาครัฐ

References

- รัตติยา สัจจภิรมย์. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *รายงานการวิจัย*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ซูบรี ม่วงกุ่ม. (2558) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษากู๋เก็ด. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต*. กู๋เก็ด : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เรืองเดช ศิลมี. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ ส่วนราชการกองทัพอากาศ. *รายงานการวิจัย*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองลำพูน. ข้อมูล ณ วันที่ 22 มีนาคม 2564.
- ปาลิดา เชษฐ์ขุนทด. (2550). ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ที่ทำการปกครองอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิชาการวิทยาลัยปทุมธานี*. วิทยาลัยนครราชสีมา.
- รัตติยา สัจจภิรมย์. (มปป.) *ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. บทความวิจัย. การประชุมวิชาการ “มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิจัย ครั้งที่ 14” 50 ปี. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไลลักษณ์ วงศ์ชัย และคณะ. (2561). อิทธิพลของการบริหารงบประมาณที่มีต่อประสิทธิภาพดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.